

KS TỶ LỆ KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ TỐT VỀ
BỆNH ĐỤC T3 CỦA BỆNH NHÂN ĐỤC T3
ĐẾN KHÁM TẠI KHOA MẮT BVQ TÂN PHÚ

BÁO CÁO NGHIÊN CỨU

CHỦ NHIỆM: NGUYỄN BÌNH PHƯƠNG THẢO

THÀNH VIÊN: TRẦN THỊ HOA

NGUYỄN THỊ LAN

NỘI DUNG

ĐẶT VẤN
ĐỀ

MỤC
TIÊU NC

TQ TÀI
LIỆU

ĐỐI
TƯỢNG -
PHƯƠNG
PHÁP NC

KẾT QUẢ

KẾT
LUẬN -
KIẾN
NGHỊ

**ĐẶT
VẤN ĐỀ**

MỤC TIÊU
NC

TQ TÀI LIỆU

ĐỐI TƯỢNG
- PHƯƠNG
PHÁP NC

KẾT QUẢ

KẾT LUẬN -
KIẾN NGHỊ

ĐẶT VẤN ĐỀ

- **Trên thế giới, ít nhất 2,2 tỷ người bị suy giảm thị lực. Trong số này có 65,2 triệu người bị suy giảm thị lực ở mức độ trung bình hoặc nặng hoặc bị mù do đục thủy tinh thể.**
- **Ở Việt Nam, theo kết quả điều tra quốc gia năm 2015 về các bệnh lý mắt gây mù ở người trên 50 tuổi, nguyên nhân gây mù do đục thủy tinh thể chiếm đến 74%.**

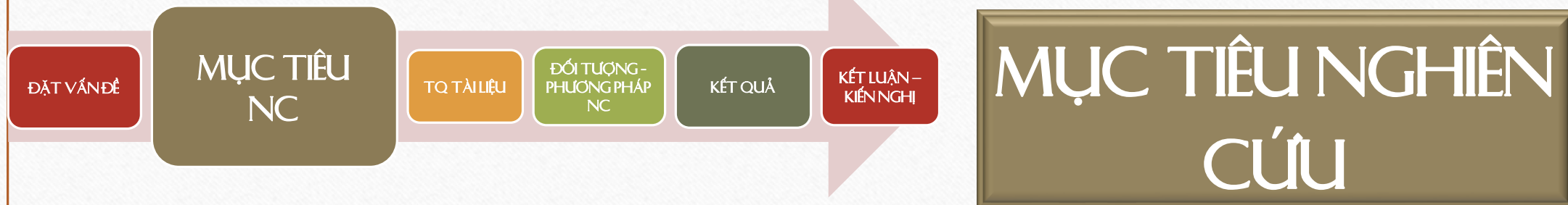
ĐẶT VẤN ĐỀ

- Đục T3 gây mất thị lực và làm giảm CLCS, sự tự lập, các tương tác KT và XH của người bệnh. Ở các nước đang phát triển, tác động kinh tế của việc mất thị lực do đục T3 là rất lớn, bao gồm mất việc làm và tăng gánh nặng CSSK. Trong khi, bệnh có thể khỏi hoàn toàn nếu được can thiệp điều trị kịp thời.
- Việc thiếu kiến thức về bệnh và cách điều trị vẫn là trở ngại lớn trong việc giảm mù lòa do đục T3 ở các nước đang phát triển. Vì vậy, kiến thức về đục T3 đúng và đầy đủ là khía cạnh quan trọng nhất để trì hoãn sự tiến triển của đục T3, và sẽ góp phần làm giảm đi gánh nặng của bệnh tật, nâng cao CLCS cho BN.

ĐẶT VẤN ĐỀ

CÂU HỎI NC: Như vậy, *kiến thức, thái độ của người bệnh tại Quận Tân Phú như thế nào, còn những lỗ hổng về kiến thức nào cần được cải thiện không?*

→ thực hiện nghiên cứu : **“KHẢO SÁT TỶ LỆ KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ TỐT VỀ BỆNH ĐỤC T3 CỦA BỆNH NHÂN ĐỤC T3 ĐẾN KHÁM TẠI KHOA MẮT BVQ TÂN PHÚ”**

Mục tiêu tổng quát

- Khảo sát tỷ lệ kiến thức, thái độ tốt về bệnh đục thủy tinh thể của bệnh nhân đục thủy tinh thể đến khám tại khoa Mắt bệnh viện quận Tân Phú.

Mục tiêu chuyên biệt

- Mô tả đặc điểm của bệnh nhân bị đục thủy tinh thể đến khám tại khoa Mắt bệnh viện quận Tân Phú từ tháng 2/2023 đến tháng 10/2023.
- Tỷ lệ kiến thức, thái độ tốt về bệnh đục thủy tinh thể của bệnh nhân đục thủy tinh thể đến khám tại khoa Mắt bệnh viện quận Tân Phú từ tháng 2/2023 đến tháng 10/2023.
- Các yếu tố liên quan đến kiến thức và thái độ về bệnh đục T3 của Bn đục T3

ĐẶT VẤN ĐỀ

MỤC TIÊU NC

TQ TÀI
LIỆU

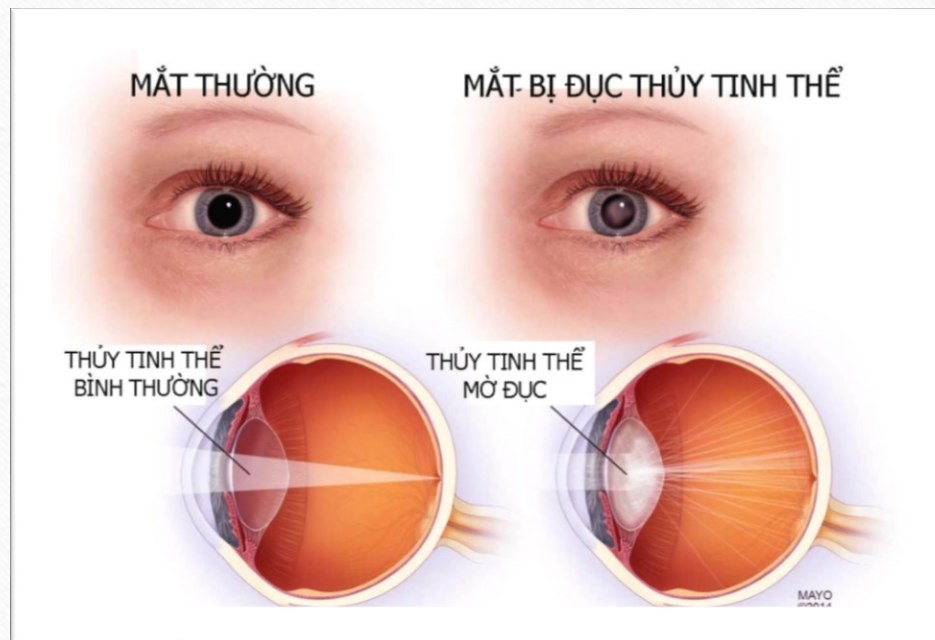
ĐỐI TƯỢNG -
PHƯƠNG PHÁP
NC

KẾT QUẢ

KẾT LUẬN -
KIẾN NGHỊ

TỔNG QUAN
TÀI LIỆU

KIẾN THỨC VỀ BỆNH ĐỤC THỦY TINH THỂ

KIẾN THỨC VỀ BỆNH ĐỤC T3

Nguyên nhân và các YTNC

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

- Tuổi già
- Liên quan đến các bệnh tại mắt: cận thị, chấn thương, viêm màng bồ đào, hội chứng giả bong bao, sau phẫu thuật glôcôm, sau phẫu thuật nội nhãn...
- Liên quan đến các bệnh toàn thân: đái tháo đường, tăng huyết áp, các bệnh lý có sử dụng corticosteroid lâu ngày...
- Ngoài ra còn gặp đục thủy tinh thể bẩm sinh ở trẻ em do các bệnh lý trong quá trình mang thai hoặc yếu tố di truyền.
- Tiếp xúc dưới tia cực tím kéo dài, hút thuốc lá, uống rượu, bia, tiền sử gia đình đục thủy tinh thể.

KIẾN THỨC VỀ BỆNH ĐỤC T3

Triệu chứng, PP điều trị

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

- Mờ
- Chói
- Song thị
- Thay độ kính gọng thường xuyên

Sử dụng kính hỗ trợ và dinh dưỡng cho mắt

Chỉ định phẫu thuật đục thể thủy tinh

- Đục thủy tinh thể ảnh hưởng đến chức năng thị giác.
- Đục thủy tinh thể đã hoặc có thể gây biến chứng.
- Đục thủy tinh thể cản trở theo dõi và điều trị bệnh lý dịch kính, võng mạc, glôcôm...

KIẾN THỨC VỀ BỆNH ĐỤC T3

Biện pháp phòng ngừa

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

- Chủ động phòng ngừa **sớm, khám mắt ngay** khi có những dấu hiệu như mỏi mắt, nhìn mờ, nhòe, nhức mắt, khô mắt, rát mắt...
- Người bệnh cao huyết áp, tiểu đường... cần chia sẻ với bác sĩ các dấu hiệu đang gặp phải, nhằm **phát hiện sớm biến chứng** có thể ảnh hưởng đến mắt.
- Bổ sung **dinh dưỡng thiết yếu**, qua chế độ ăn uống, đa dạng thực phẩm, các loại vitamin, các dưỡng chất chuyên biệt hỗ trợ thủy tinh thể.
- Trang bị các thiết bị **bảo hộ** chuyên dụng theo đặc thù công việc, **đeo kính mát, đội nón rộng vành** khi đi ra ngoài tránh tác hại của ánh mặt trời và khói bụi.
- Tránh xa các yếu tố nguy cơ gây hại đến thủy tinh thể như **rượu bia, khói thuốc lá...**

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

CÁC NGHIÊN CỨU TRƯỚC ĐÂY

NĂM NC	TÁC GIẢ NC	QUỐC GIA NC	CỖ MẪU	KẾT QUẢ
2021	Mesay Samuel	Ethiopia	623	54,9% KT tốt, 37,9% TĐ tốt
2021	Fikrie Anteneh	Ethiopia	599	64,7% KT tốt, và có MLQ với tuổi, TĐ HV cao, nghề nghiệp
2019	Suraj Bhagde	Ấn Độ	294	47,3% KT tốt

BỘ CÂU HỎI ĐÁNH GIÁ KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ VỀ BỆNH ĐỤC T3

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

TÁC GIẢ	NĂM NC	NƠI NC	SỐ CÂU HỎI
Mesay Samuel	2019	ETHIOPIA	17
Suraj Bhagde	2019	ẤN ĐỘ	13
Richa Gupta	2022	ẤN ĐỘ	17

BỘ CÂU HỎI ĐÁNH GIÁ KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ VỀ BỆNH ĐỤC T3

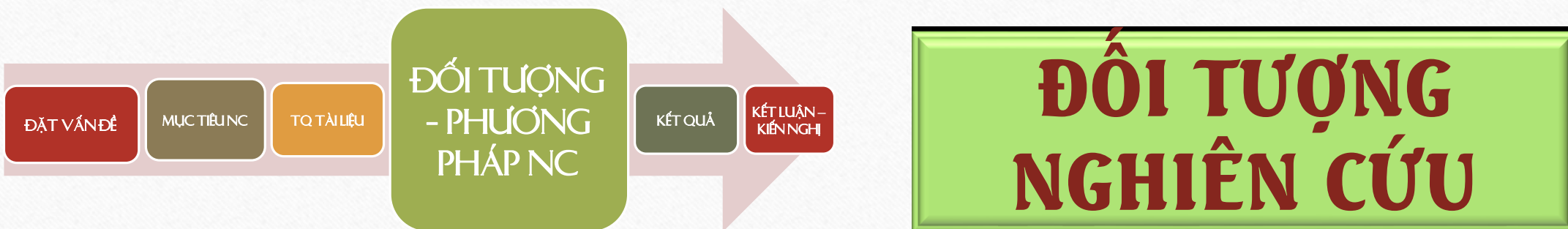
TỔNG QUAN TÀI LIỆU

1. Định nghĩa bệnh đục thủy tinh thể
2. Các dấu hiệu và triệu chứng của bệnh
3. Tuổi già là yếu tố nguy cơ
4. Nguyên nhân thường gặp là do tuổi già
5. Chấn thương cũng là yếu tố nguy cơ
6. Tia tử ngoại cũng là yếu tố nguy cơ
7. Ảnh hưởng xấu của đục thủy tinh thể
8. Các biện pháp điều trị bệnh
9. Phương pháp điều trị tốt nhất của bệnh đục thủy tinh thể
10. Thị lực hồi phục sau mổ
11. Đục thủy tinh thể có thể phòng ngừa được
12. Niềm tin tôn giáo giúp ĐT bệnh

BỘ CÂU HỎI ĐÁNH GIÁ KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ VỀ BỆNH ĐỤC T3

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

- 13) Bệnh nhân đục thủy tinh thể cần khám mắt thường xuyên
- 14) Bệnh nhân đục thủy tinh thể nên tìm cách chữa trị
- 15) Đục thủy tinh thể là vấn đề sức khỏe nghiêm trọng
- 16) Bệnh nhân đục thủy tinh thể cần được chăm sóc mắt tại các cơ sở y tế
- 17) Bệnh nhân đục thủy tinh thể nếu không mổ là do bác sỹ khuyên chưa cần mổ ngay

Dân số đích

- Bệnh nhân đến khám tại Khoa Mắt bệnh viện quận Tân Phú.

Dân số chọn mẫu

- Bệnh nhân bị đục thủy tinh thể đến khám tại khoa Mắt Bệnh viện Quận Tân Phú trong thời gian từ tháng 2/2023 đến tháng 8/2023.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

THIẾT KẾ NGHIÊN CỨU PHƯƠNG PHÁP CHỌN MẪU

Thiết kế nghiên cứu Mô tả cắt ngang
Phương pháp chọn mẫu

Cỡ mẫu

Trong đó:

$Z=1,96$

$P= 0,65$ (lấy từ nghiên cứu năm 2020, của tác giả Fikrie Anteneh [8] cho tỷ lệ người có kiến thức tốt chiếm 64,7%).

$d=0,05$

→ $n = 349,6$. Như vậy, cỡ mẫu nghiên cứu tối thiểu là 350 người

$$n = \frac{Z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2 P(1 - P)}{d^2}$$

PHƯƠNG PHÁP CHỌN MẪU

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Chọn bệnh nhân bị đục thủy tinh thể đến khám tại khoa Mắt bệnh viện quận Tân Phú, thỏa

Tiêu chuẩn nhận vào

- Tuổi trên 18.
- Có khả năng nghe và đọc hiểu.
- Được chẩn đoán đục thủy tinh thể.
- Đồng ý tham gia nghiên cứu.

Tiêu chuẩn loại ra

- Không thể nghe, đọc hiểu bảng câu hỏi nghiên cứu.
- Không hoàn thành phiếu khảo sát.

PHƯƠNG PHÁP THU THẬP SỐ LIỆU

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

- Phỏng vấn thông qua bộ câu hỏi về kiến thức và thái độ về đục thủy tinh thể.
- Sau khi thu thập các câu trả lời từ 17 câu hỏi về kiến thức, thái độ về bệnh đục thủy tinh thể tiến hành đánh giá, chấm điểm các câu trả lời.

CÁC BIẾN SỐ NGHIÊN CỨU

- Tuổi – nhóm tuổi
- Giới
- Nơi ở
- Trình độ học vấn
- Tình trạng việc làm
- Tôn giáo
- Tiền sử PT đực T3

CÁC BIẾN SỐ NGHIÊN CỨU

Đánh giá về kiến thức:

- Dựa trên 12 câu trả lời, đánh giá đúng được 1 điểm hoặc chưa đúng 0 điểm
- **“Kiến thức tốt”** khi người bệnh trả lời được hỏi 12 câu hỏi, những người đạt điểm cao hơn giá trị trung bình (>6) được coi là “kiến thức tốt” và những người đạt điểm thấp hơn giá trị trung bình (≤ 6) được coi là **“kiến thức kém”**.

CÁC BIẾN SỐ NGHIÊN CỨU

Đánh giá về thái độ:

- Dựa trên thang đo Likert 5 mức độ để đánh giá, điểm tăng dần từ 1 đến 5, trả lời cho 5 câu hỏi còn lại
- **“Thái độ tốt”**: Những người tham gia nghiên cứu đạt điểm cao hơn giá trị trung bình qua 5 câu hỏi về thái độ (>15) được coi là có thái độ tích cực.
- **“Thái độ kém”**: Những người tham gia nghiên cứu có điểm dưới giá trị trung bình qua 5 câu hỏi về thái độ (≤ 15) được coi là có thái độ chưa tích cực.

XỬ LÝ SỐ LIỆU & Y ĐỨC NC

Phương pháp xử lý số liệu: Số liệu được nhập và xử lý bằng phần mềm SPSS 26.0

Địa điểm nghiên cứu: Phòng khám Mắt bệnh viện quận Tân Phú

Thời gian nghiên cứu Từ tháng 2/2023 đến tháng 10/2023

Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu

- Toàn bộ quá trình nghiên cứu phải được thông qua hội đồng y đức tại bệnh viện quận Tân Phú.
- Đối tượng nghiên cứu đã được thông báo, giải thích rõ ràng về các quyền lợi, nghĩa vụ sau đó bệnh nhân và gia đình quyết định việc đồng ý tham gia nghiên cứu.
- Không có sự phân biệt đối xử giữa người đồng ý tham gia hoặc không tham gia nghiên cứu.

Đặc điểm		Nam	Nữ	Giá trị p (Chi-square)
Nhóm tuổi	18 – 40 tuổi	2	0	0,008
	41 – 60 tuổi	62	46	
	Trên 60 tuổi	112	155	
Trình độ học vấn	≤ Tiểu học	45	85	0,001
	THCS	56	63	
	THPT	55	45	
	> THPT	20	8	
Tôn giáo	Có	82	106	0,257
	Không	94	95	
Tình trạng việc làm	Có	87	35	0,000
	Không	89	166	
Tiền sử mổ mắt	Có	106	115	0,601
	Không	70	86	

KẾT QUẢ

- Khác biệt có ý nghĩa ($p < 0,05$) giữa nam và nữ trong nhóm tuổi, TĐHV và và tình trạng việc làm. Nam giới có TĐHV và có việc làm cao hơn nữ giới.
- TĐHV thấp cộng với tỷ lệ thất nghiệp cao của những người tham gia nghiên cứu thực sự có thể góp phần khiến BN có thái độ ngại đến bệnh viện [Aliyu và cs 2017].

Kiến thức về bệnh đực T3	Đúng		Sai	
	Tần suất	%	Tần suất	%
Định nghĩa bệnh đực T3	358	95,0	19	5,0
Các dấu hiệu và triệu chứng	367	97,3	10	2,7
Tuổi già là yếu tố nguy cơ	356	94,4	21	5,6
NN thường gặp là do tuổi già	242	64,2	135	35,8
Chân thương cũng là yếu tố nguy cơ	347	90,8	35	9,3
Tía tử ngoại cũng là yếu tố nguy cơ	357	94,7	20	5,3
Ảnh hưởng xấu của đực T3	142	37,7	235	62,3
Các biện pháp điều trị bệnh	106	28,1	271	71,9
Phương pháp điều trị tốt nhất của bệnh đực T3	346	91,8	31	8,2
Thị lực hồi phục sau mổ	372	98,7	5	1,3
Đực T3 có thể phòng ngừa được	119	31,6	258	68,4
Niềm tin tôn giáo có thể giúp chữa được bệnh đực T3	344	91,2	33	8,8
Kiến thức	Tốt		348 (92,3%)	
	Chưa tốt		29 (7,7%)	

KẾT QUẢ

Điểm kiến thức TB
9,16 ± 1,53 điểm

KẾT QUẢ

TÁC GIẢ	NĂM	CỖ MẪU	TỶ LỆ KIẾN THỨC TỐT
CHEW và CS	2004	417	88,2%
SHRESTHA và CS	2018	1834	72,2%
ALIMAW và CS	2019	562	61,7%
KANG DU và CS	2022	1495	62,9%
Chúng tôi	2023	377	92,3%

Thái độ về bệnh đục thủy tinh thể	Chưa tốt (n-%)			Tốt (n-%)	
	Rất không đồng ý	Không đồng ý	Trung lập	Đồng ý	Rất đồng ý
Bệnh nhân đục thủy tinh thể cần khám mắt thường xuyên	2 (0,5%)	3 (0,8%)	35 (9,3%)	152 (40,3%)	185 (49,1%)
Bệnh nhân đục thủy tinh thể nên tìm cách chữa trị	4 (1,1%)	9 (2,4%)	51 (13,5%)	121 (32,1%)	192 (50,9%)
Đục thủy tinh thể là vấn đề sức khỏe nghiêm trọng	3 (0,8%)	114 (30,2%)	84 (22,3%)	84 (22,3%)	92 (24,4%)
Bệnh nhân đục thủy tinh thể cần được chăm sóc mắt tại các cơ sở y tế	2 (0,5%)	6 (1,6%)	31 (8,2%)	129 (34,2%)	209 (55,4%)
Bệnh nhân đục T3 nếu không mổ là do bác sỹ khuyên chưa cần mổ ngay	2 (0,5%)	4 (1,1%)	60 (15,9%)	100 (26,5%)	211 (56,0%)
Thái độ	Tốt			344 (91,2%)	
	Kém			33 (8,8%)	

KẾT QUẢ

**Điểm TB về thái độ đạt
20,84±2,85**

**MESAY SAMUEL 2021
37,9%**

Yếu tố	Tần suất	Điểm Kiến thức		Giá trị p	KẾT QUẢ
		TB	ĐLC		
Trình độ học vấn ≤ Tiểu học THCS THPT > THPT	130	8,6	±0,2	0,00	
	119	9,4	±0,1		
	100	9,5	±0,1		
	28	9,6	±0,2		
Tiền sử PT T3 Chưa mổ Đã mổ	221	8,9	±0,1	0,00	
	156	9,6	±0,1		

Yếu tố	Tần suất	Điểm Thái độ		Giá trị p
		TB	ĐLC	
Trình độ học vấn				
≤ Tiểu học	130	20,7	±0,2	0,6 ^a
THCS	119	21,1	±0,3	
THPT	100	20,8	±0,3	
> THPT	28	20,4	±0,6	
Tiền sử phẫu thuật T3				
Chưa mổ	221	20,5	±0,2	0,003
Đã mổ	156	21,4	±0,2	^b

KẾT QUẢ

KẾT QUẢ

SO VỚI CÁC NC TRƯỚC ĐÂY

NĂM NC	TÁC GIẢ NC	QUỐC GIA NC	CỖ MẪU	KẾT QUẢ
2021	Mesay Samuel	Ethiopia	623	54,9% KT tốt, 37,9% TĐ tốt
2021	Fikrie Anteneh	Ethiopia	599	64,7% KT tốt, và có MLQ với tuổi, TĐ HV cao, nghề nghiệp.
2019	Suraj Bhagde	Ấn Độ	294	47,3% KT tốt
2023	Chúng tôi	Việt Nam	377	92,3% KT tốt, 92,2% TĐ tốt MLQ với TĐHV (>THPT), tiền sử mở mắt.

ĐẶT VẤN ĐỀ

MỤC TIÊU NC

TQ TÀI LIỆU

ĐỐI TƯỢNG
- PPNC

KẾT QUẢ

KẾT LUẬN -
KIẾN NGHỊ

KẾT LUẬN

- 1. Tuổi trung bình là $65,03 \pm 9,11$ tuổi, [37-88] , tỷ lệ mắc bệnh Nam = Nữ.
Đa số người bệnh sống tại thành thị và có 33,9% TĐHV từ THPT trở lên, không còn làm việc chiếm 64,4%.**
- 2. Kiến thức tốt = 92,3%, Thái độ tốt = 91,2%.
Kiến thức tốt + thái độ tốt = 84,9%.**
- 3. Kiến thức tốt có mối liên quan với TĐHV và tiền sử mổ mắt.
Thái độ tốt có mối liên quan với tiền sử mổ mắt.**

ĐẶT VẤN ĐỀ

MỤC TIÊU NC

TQ TÀI LIỆU

ĐỐI TƯỢNG -
PHƯƠNG PHÁP
NC

KẾT QUẢ

KẾT LUẬN -
KIẾN NGHỊ

KIẾN NGHỊ

- 1. Lỗ hổng KT: Ảnh hưởng của Đục T3, Các biện pháp PN và ĐT → tập trung tư vấn, GDSK nhất là các BN có TĐHV thấp và chưa mổ mắt.**
- 2. Cần NC với quy mô mẫu lớn, PPNC phù hợp**

**Thanks
for Listening**